

החגיגה בגן

שבת תשע"ג
פברואר 2013

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
האגף לחינוך קדם יסודי

החגיגה מציינת שיא בתהליך העשייה בגן. היא מגבירה את תחושת השייכות של כל אחד מן הילדים לקבוצה החברתית, ומעוררת בו הזדהות עם תרבות המשפחה, הקהילה והעם. לעיתים זו חגיגה אישית כגון יום הולדת, לעיתים - חגיגה משותפת כגון מסיבת סיום, ולפעמים החגיגה בגן היא הכנה לקראת האירוע שיתקיים בבית (סדר פסח, למשל).

ימי הולדת, קבלת שבת, חגים ואירועים מיוחדים הם חלק מהפעילות בגן. התייחסות לימים אלו במהלך השנה מטמיעה ערכים חברתיים, מוסריים ולאומיים, וחשוב לציין אותם באופן המבדיל מרצף הזמן הרגיל. השינוי במרוצת השגרה יאפשר להבליט מאורעות שמקורם בהיסטוריה, בדת או בטבע.

יש לייחד זמן לטקס החגיגה במהלך הפעילות היום-יומית. טקסים ופעולות סמליות בגן אף בשיתוף המשפחה. חשוב, שבד בבד עם מתן ביטוי לערכים ולמסורת המשותפת, תהיה הגנת ערנית לגוונים השונים של המסורות של משפחות ילדי הגן, ותעביר מסרים של כבוד לתרבויות ולסגנונות שונים של חגיגות המאפיינות אותן.

סימה חדד מה-יפית
מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי

הילד במרכז – מודל לפעילות בגן/ יהודית פינקיאל

קבלת שבת, ימי הולדת וציון חגים בגן הם אירועים מיוחדים, הנערכים במהלך שנת הלימודים. הם מאופיינים בצביון מיוחד, השונה משאר ימות השבוע בתוכנם ובחוויות שסופגים הילדים באותם ימים. באירועים אלה חשוב שהילד ירגיש שהוא במרכז – בהתייחס להורים (אם הם מוזמנים) לחברים, ובמיוחד לעצמו. על כן, מומלץ לדון עם הילד/ים בנושא ובתוכן שברצונו/נם להקדיש ליום מיוחד זה. גישה זו תבטיח גיוון וייחודיות, בשילוב עם מסגרת חוזרת, שתכלול שירים, יצירות ופעילויות מוזיקליות מגוונות.

מטרות

- להקנות משמעות לפעילות ולגוון אותה, כדי להפיק הנאה אסתטית וסיפוק.
- לטפח תקשורת בין-אישית שבאמצעותה יכבד הילד ויעודד את יצירתם של אחרים.
- לאפשר בחירה שנותנת ביטוי לטעם האישי ולרגשות.

➤ לחזק את הכינות והאישיות של כל ילד במסגרת האישית והקבוצתית

גישה חינוכית

קבלת שבת, ימי הולדת וחגים בגן הם חלק מהתכנית השנתית של הגנת. אלה חוזרים פעמים אחדות בשנה בכל כיתת גן במתכונת קבועה. כדי להעשיר, לרענן ולגוון אירועים אלה מומלץ להקדים לגלות בעזרת הילד מה מיוחד את הילד/ה החוגג/ת, ובכך להפוך את החגיגה לאירוע מיוחד ואישי.

במתכונת הקבועה נכלול הכנות מתאימות, התכנסות משותפת, שירי פתיחה וסיום וכיבוד המתאים לאירוע עצמו. במתכונת המשתנה נכלול שירים, יצירות והתנסויות מגוונות בהתאם לילד.

עקרונות מנחים לחגיגה בדגש מוזיקלי

החגים והמועדים בגן הם חלק מהתכנית השנתית של הגנת, ומזמנים התייחסות חגיגית מיוחדת. כדי להעשיר, לרענן ולגוון אירועים אלה, מומלץ להקדים ולגלות מה מייחד את קבוצת הגן, ובכך להפוך את החגיגה לאירוע קבוצתי מיוחד ואישי וגם יחד.

➤ **רצוי לארגן את הסביבה בשיתוף הילדים.** פעילות זו מקדימה את החגיגה ומכינה את הילדים לקראתה. שיתופם בהתארגנות המקדימה נוטעת בהם תחושת אחריות ושותפות מלאה בהכנות לחגיגה. הם חווים חוויה קבוצתית של מארחים בסביבה שהיא עבורם סביבת חיי היום יום שלהם.

➤ מומלץ להכיר רפרטואר מוזיקלי איכותי ומגוון:

א- זמר עברי לטיפוח הקשר הבין-דורי (מומלץ להשתמש ברפרטואר המופיע בחוברת '[זמר לך לגיל](#)

[הרך – שירים לכל עת](#), '[זמר לך לגיל הרך' – שירי חגים](#) וב'[זמר לך לגיל הרך' – שירי עונות](#).

ב- יצירות אמנותיות המעשירות את עולמם הפנימי כמו גם את עולמם התרבותי של הילדים.

ג- קטעים נבחרים של מוזיקת ג'אז ומוזיקה פופולרית וקלה, המוסיפים נדבך חשוב לסגנונות

המוזיקליים, ומוזיקה אתנית, הפורשת בפני הילד עולם קסום של צלילים שונים ומגוונים (מומלץ

להשתמש ברפרטואר המופיע בערכת '[גוונים](#)').

➤ כדאי לתת לילדים לבחור את תפקידם (יצירה מוזיקלית אהובה עליהם

והתנסות מועדפת) במסיבה, על מנת לאפשר להם לתקשר עם המוזיקה.

בחירה זו תעשה לאחר היכרות עם הרפרטואר כדי להגביר את מידת השיתוף

באירוע בד בבד עם הגיוון.

- מומלץ לשתף קבוצות שונות של ילדים לסירוגין, על מנת לעודד את הצפייה של הקהל. דרך זו משאירה מרחב לתנועה ומונעת עומס.
- מומלץ להימנע משימוש בפלייבק ולעודד שירה משותפת של המשתתפים בשירים המוכרים. יחד עם זאת, שימוש במוזיקה מוקלטת מעניק תחושה של שטף, עוזר לרכז את הנוכחים ומסייע לגננת לעמוד מול קהל ההורים.
- עדיף לעודד תנועות גוף וריקוד חופשיים, ולהמעיט בשימוש באביזרים גדולים ומסורבלים. חשוב לזכור, שהאביזר משרת את המוזיקה ולא להיפך.
- חשוב לתת את הדעת לצורת הישיבה. ישיבה של הורה לצד ילד מקלה על ההשתתפות של השניים ויוצרת תחושת 'יחד'.

➤ חשוב, שאת המסיבה **תנחה הגנת**, שאמורה להיות הדמות המשמעותית מבחינה רגשית עבור הילדים. הילדים אוהבים לשמוע דברים מפי הגנת, והם מרגישים חשובים, אהובים ובטוחים בקשר למרות הפרידה הצפויה. אפשר לשתף את ההורים במהלך המסיבה וכן את הסייעת או חברי צוות נוספים (גנת סבב, גנת שי"ח וכד').

➤ **רצוי לתת את הדעת לנושא הצילום**. נעים אמנם שנשאר מזכרת מן החגיגה, אך הורים רבים שעסוקים בצילום עלולים לראות את ילדם רק מבעד לעינית המצלמה במקום לחגוג איתם.

➤ רצוי שאורך המסיבה לא יעלה על 45 דקות. פרק זמן זה מותאם לקשב ולריכוז, המאפיין את השלב ההתפתחותי של הילדים ובעיקר במצבים של התרגשות, שבהם יכולתם להתמיד ברצף עלולה להיות פחותה מהרגיל במסגרת היום יום של הגן.

➤ מומלץ שהילדים יזמינו את הוריהם **לפינות האירוח** שהוכנו בחצר מבעוד מועד. הכנת הפינות היא חלק מההתכוננות למסיבה, ומורה על חשיבות החצר בחיי הגן. בכל פינה יוצב שולחן קטן עם מפה, עטור פרחים, נושא כיבוד קל ולידו כמה מקומות ישיבה.

הכנת המסיבה

- נבדוק את הציוד הטכני: רצוי לנהוג ברגישות בעוצמה של מערכת השמע, שתהלום את המרחב שבו נערכת המסיבה – לא בקול רם מדי אך באופן שהדברים יישמעו היטב (כדאי שמישהו מבאי הגן יהיה אחראי לכוונון העוצמה).
- נארגן את חלל החדר: כדאי להכין מרחב פנוי גדול ככל האפשר, ולסדר את הכיסאות באופן שהילדים יוכלו לשבת סמוך להוריהם, אם ההורים יוזמנו.
- ניצור אווירה חגיגית: על הלוחות ייתלו עבודות שהוכנו במיוחד לקראת המסיבה. על השולחן/ נות תיפרס מפה, הוא יקושט בפרחים שנשזרו בגן או בפרחים טבעיים, ויונח עליו הכיבוד המיוחד המתאים לאירוע (חלה לשבת, עוגה ליום הולדת ועוד).
- נבקש מהילדים להכין 'תכנייה' לחגיגה, שבה ירשמו הנושאים שנבחרו על-ידם על-פי הרצף שבו הם יוצגו במסיבה.
- נחזור על הדברים לפי הסדר שבו הם יופיעו במסיבה. חשיבות החזרה היא בהענקת הרגשה של ביטחון ושייכות לילדים, ולא כדי להגיע לשלמות.
- נימנע מחזרות מרובות. כדאי לזכור, שהתהליך הוא העיקר ולא התוצר הסופי.

עקרונות מנחים לחגיגה בדגש מוזיקלי

החגים והמועדים בגן הם חלק מהתכנית השנתית של הגננת, ומזמנים התייחסות חגיגית מיוחדת. כדי להעשיר, לרענן ולגוון אירועים אלה, מומלץ להקדים ולגלות מה מייחד את קבוצת הגן, ובכך להפוך את החגיגה לאירוע קבוצתי מיוחד ואישי וגם יחד.

➤ **רצוי לארגן את הסביבה בשיתוף הילדים.** פעילות זו מקדימה את החגיגה ומכינה את הילדים לקראתה. שיתופם בהתארגנות המקדימה נוטעת בהם תחושת אחריות ושותפות מלאה בהכנות לחגיגה. הם חווים חוויה קבוצתית של מארחים בסביבה שהיא עבורם סביבת חיי היום יום שלהם.

התנסויות מומלצות

- שירה משותפת של שירים מסורתיים.
- ביטוי תנועתי לשיר ו/או ליצירה שבחרנו.
- ליווי בכלי הקשה לשיר או ליצירה מוזיקלית.
- ריקוד בשורות, בזוגות או במעגל, על-פי הרפרטואר הנבחר.
- הצגת יצירה מוזיקלית.

שימו לב: חשוב מאד להבהיר הן לילדים והן להורים שאיננו מתכוונים להפיק אירוע שעומד בקריטריונים של מופע בידור! אנו חוגגים חגיגה, שמטרתה העיקרית הנאה משותפת.

הערה חשובה: ילדים צעירים לעיתים נבוכים ומתרגשים מאד בעת האירוע. על אף שציפו מאד לחגיגה, ברגע המרגש עצמו- תגובותיהם יכולות להיות: הימנעות, היצמדות להורים, בכי ועוד. יש לקבל בהבנה ולהרגיעם. אין לדחוק בהם, לכעוס עליהם או להתאכזב בהתרחש כל אחד מהמצבים שתוארו.

הפקת העלון:

ריכוז צוות כתיבה: יהודית פינקיאל, מדריכה ארצית למוזיקה
צוות כתיבה: יהודית פינקיאל, ענת סקילי ומירב תורג'מן
קראה והעירה: אורה גולדהירש, פסיכולוגית התפתחותית
עריכה לשונית: יעל לביא - בלייוויס
עיצוב גראפי: אוהב תורג'מן

מסיבת חנוכה

סדר ט"ו בשבת

פורים

סדר פסח

יום הולדת בדגש מוזיקלי

קבלת שבת בדגש מוזיקלי

מסיבת יום המשפחה

מסיבת סיום בגן

